

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Lauku putnu populācijas indeksa monitorings

saskaņā ar 22. jūnija līgumu Nr. 2012/85, kas noslēgts starp LR Zemkopības ministriju un Latvijas
Ornitoloģijas biedrību

Atskaite par 2. posmu

Atskaiti sagatavoja:

Dr. biol. Ainārs Auniņš
Dr. biol. Oskars Keišs

Latvijas Ornitoloģijas biedrība

Rīga

2012

Saturs

1. Darba mērķi un uzdevumi.....	3
2. Metodika	3
3. Rezultāti	3
4. Atsauces.	4
Pielikumi	6
1. pielikums. Dienas putnu uzskaišu maršrutu saraksts, kuru materiāli saņemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīšanai datubāzē	7
2. pielikums. Naktsputnu uzskaišu parauglūkumu saraksts, kuru materiāli saņemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīšanai datubāzē	9
3. pielikums. Uzskaišu dalībnieku apmācību/kalibrācijas semināra programma	10

1. Darba mērķi un uzdevumi

Latvijas lauku putnu indeksa monitoringa mērķis ir sekot līdzi to Latvijas ligzdojošo putnu sugu populāciju lieluma un teritoriālā izvietojuma izmaiņām, kuras iespējams konstatēt standartizētās rīta un nakts putnu uzskaitēs, kā arī iegūt datus Latvijas lauku putnu indeksa aprēķināšanai.

Šī mērķa sasniegšanai tika izvirzīti sekojoši uzdevumi:

- līdz 4 reizēm sezonā dienas putniem un 2 reizēm nakts putniem veikt ligzdojošo putnu uzskaites iepriekš definētos uzskaišu maršrutos,
- veikt iegūto datu ievadīšanu datubāzē,
- veikt iegūto datu analīzi
- aprēķināt ikgadējos indeksus un populāciju izmaiņu tendences tām Latvijā ligzdojošo putnu sugām, kam datu apjoms to atļauj (~100 sugas)
- aprēķināt Latvijas lauku putnu indeksu

Šī atskaite aptver 2012. gada 2. posmu, kurā paredzēti sekojoši uzdevumi:

1. Nodrošināt uzskaišu materiālu savākšanu no 2012. gada uzskaišu veicējiem;
2. Sagatavot uzskaišu datubāzi 2012. gada datu ievadīšanai;
3. Ievadīt 2012. gada uzskaišu datus datubāzē
4. Noorganizēt apmācības nodarbības jauniem uzskaišu veicējiem;

Atskaites periodā uzsākts darbs arī pie darba uzdevumiem, kuru pabeigšana paredzēta 3. posmā:

1. Veikt datubāzes pārbaudi;
2. Veikt datu sagatavošanu statistiskajai apstrādei un analīzēm;

2. Metodika

1.2.1. Dienas putnu monitorings

Dienas putnu monitorings veikts atbilstoši metodikai (Auniņš 2005, 2009). Tā pieejama arī Internetā: http://www.lob.lv/download/Metodika_090808.pdf

1.2.2. Nakts putnu monitorings

Naktsputnu monitorings veikts atbilstoši metodikai (Keišs 2006). Tā pieejama arī Internetā: http://www.lob.lv/download/Naktsputni_lauksaimnieciba_met.doc

3. Rezultāti

3.1. Nodrošināt uzskaišu materiālu savākšanu no 2012. gada uzskaišu veicējiem

Pabeigta Dienas un Naktsputnu uzskaišu veicēju apzināšana, lai noskaidrotu maršrutu skaitu katrā no uzskaišu reizēm un praktiski pabeigta arī materiālu savākšana no uzskaišu veicējiem. Dienas putnu uzskaites veiktas vismaz 45 maršrutos, kā arī iespējams vēl 6 maršrutos, kuru rezultāti vēl

nav iesniegti (1. pielikums). Četras uzskaites veiktas vismaz 22 maršrutos, vismaz 3 uzskaites – 34 maršrutos, bet kaut viena uzskaitē veikta 45 maršrutos, kas ir labākais sasniegums kopš 2009. gada, kas bija pēdējais, kad programma saņēma valsts finansējumu. Naktsputnu uzskaites veiktas vismaz 32 maršrutos (2. pielikums).

3.2. Sagatavot uzskaišu datubāzi 2012. gada datu ievadīšanai

Pilnībā pabeigta Dienas putnu uzskaišu datubāzes sagatavošana 2012. gada datu ievadīšanai. Tās ietvaros veikta uzskaites datubāzes datu ievadformas lauku datu filtru izmaiņas, lai samazinātu pārrakstīšanās kļūdu iespējas datu ievades laikā, ievadot nepareizu gada skaitli vai uzskaites reizei neatbilstošu datumu, kā arī uzlaboti un papildināti datubāzes ievadformās izmantotie skripti.

3.3. Ievadīt 2012. gada uzskaišu datus datubāzē

Tuvu pabeigšanai ir datu ievadīšana datubāzē – līdz šim ievadīti 34 Dienas putnu uzskaišu maršruti un ievadīšana tiek turpināta. Datu ievadīšanas datubāzē statuss uz 1. septembri dots 1. un 2. pielikumā. Datu ievadīšana pilnībā tiks pabeigta septembra laikā.

3.4. Noorganizēt apmācības nodarbības jauniem uzskaišu veicējiem

Noorganizēts apmācību/kalibrācijas semināru jauniem un esošajiem Dienas un Naktsputnu uzskaišu veicējiem. Seminārs notika 2012. gada 20. - 22. jūlijā LU Bioloģijas institūta ornitoloģisko pētījumu stacijā Papē. Seminārs notika saskaņā ar iepriekš sastādīto programmu (3. pielikums) un tajā piedalījās 30 dalībnieki (dalībnieku saraksts 4. pielikumā). Semināra dalībnieki kalibrēja savas zināšanas putnu pazīšanā vizuāli un pēc balsīm, kā arī praktizējās GPS lietošanā un uzskaišu maršrutu veikšanā un attālumu noteikšanā dabā. Seminārā uzmanība tika pievērsta uzskaišu rezultātu noformēšanai, lai mazinātu kļūdu iespējamību datu ievadīšanas procesā.

3.5. Veikt datubāzes pārbaudi

Uzsākta Dienas un Naktsputnu datubāzu pārbaudes tai datu daļai, kas jau ievadīta. Aktivitāte tiks pilnībā pabeigta līdz datu apstrādes un analīzes uzsākšanai, kas notiks 3. posma laikā.

3.6. Veikt datu sagatavošanu statistiskajai apstrādei un analīzēm

Uzsākta Dienas un Naktsputnu datubāzu sagatavošana datu statistiskajai apstrādei – tiek gatavoti un saglabāti datubāzes pieprasījumi, kas tiks izmantoti pēc datu ievada un datubāzes pārbaudes pilnīgas pabeigšanas. Aktivitāte tiks pabeigta 3. posmā pirms datu apstrādes un analīzes uzsākšanas.

4. Atsauces.

Auniņš A. 2005. Ligzdojošo putnu monitorings. Uzskaišu metodika. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga, 24 lpp.

Auniņš A. 2009. Ligzdojošo putnu monitorings. Uzskaišu metodika. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga, 25 lpp.

Keiņš O. 2006. Naktspatnu uzskaišu metodika. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga, 2 lpp.

Pielikumi

1. pielikums. Dienas putnu uzskaišu maršrutu saraksts, kuru materiāli saņemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīšanai datubāzē
2. pielikums. Naktsputnu uzskaišu parauglaukumu saraksts, kuru materiāli saņemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīšanai datubāzē
3. pielikums. Uzskaišu dalībnieku apmācību/kalibrācijas semināra programma
4. pielikums. Apmācības/kalibrācijas semināra dalībnieku saraksts

1. pielikums. Dienas putnu uzskaišu maršrutu saraksts, kuru materiāli saņemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīšanai datubāzē

Nr. p.k.	Novērotājs	Uzskaišu maršruta kvadrāts (pēc LKS-92 nomenklatūras)	Uzskaites	Statuss
1.	Agnis Bušs	3431-44	3	DB
2.	Aigars Barviks	4311-44	Nav iesniegti	
3.	Aija Bensone	3232-22	4	DB
4.	Ainārs Auniņš	4424-22	4	DB
5.	Ainārs Auniņš	4311-22	4	DB
6.	Aivars Meinards	5321-22	4	DB
7.	Aivars Meinards	4343-44	4	DB
8.	Alberts Čeirāns	3423-22	2	P
9.	Andis Liepa	4221-22	3	P
10.	Andra Čaupale	4424-42	4	DB
11.	Antra Stīpniece	3334-44	4	DB
12.	Edgars Lediņš	4222-44	4	DB
13.	Elīze Spridzāne	4312-22	4	DB
14.	Elvijs Kantāns	4423-44	3	P
15.	Elvijs Kantāns	4424-44	3	P
16.	Gunita Beleviča	3533-44	1	P
17.	Ģirts Zembergs	3143-44	4	DB
18.	Ieva Mārdega	4314-44	1	DB
19.	Iona Medne	3334-22	4	P
20.	Ilze Circene	4442-44	2	P
21.	Ilze Vilšķērste	4433-22	2	P
22.	Imants Jakovļevs	3344-22	3	DB
23.	Inga Freiberga	4441-22	4	DB
24.	Ingmārs Ķieciņš	4312-44	3	P
25.	Irisa Mukāne	5311-25	4	DB
26.	Jana Tšernova	3214-44	1	DB
27.	Jānis Ķuze	4222-22	4	DB
28.	Jānis Priednieks	4433-44	3	P
29.	Jānis Priednieks	3231-44	4	P
30.	Jānis Reihmanis	4211-44	3	DB
31.	Jānis Reihmanis	4211-22	3	DB

Nr. p.k.	Novērotājs	Uzskaišu maršruta kvadrāts (pēc LKS-92 nomenklatūras)	Uzskaites	Statuss
32.	Kristaps Sokolovskis	3421-44	Nav iesniegti	
33.	Mārcis Tīrums	3333-22	Nav iesniegti	
34.	Margarita Baltā	3434-24	4	DB
35.	Marina Šiļina	4313-24	5	DB
36.	Māris Jaunzemis	3231-22	4	DB
37.	Māris Strazds	3341-22	3	P
38.	Mārtiņš Platacis	4323-44	2	P
39.	Matīss Stunda	3244-44	Nav iesniegti	
40.	Oskars Keišs	4413-44	2	P
41.	Oskars Keišs	4511-44	3	P
42.	Oskars Keišs	4211-24	4	P
43.	Sandra Ikauniece	3331-44	4	P
44.	Selga Bērziņa	3131-44	Nav iesniegti	
45.	Sintija Martinsone	3343-44	2	DB
46.	Uldis Loļāns	4423-22	2	DB
47.	Valdis Cīrulis	4412-24	Nav iesniegti	
48.	Valdis Lukjanovs	3232-44	4	P
49.	Valters Pranks	4342-22	2	DB
50.	Viesturs Ķerus	3343-22	3	P
51.	Viesturs Vintulis	3243-44	4	DB
52.	Vēsma Vijupe	4222-44	1	DB

2. pielikums. Naktspuṡnu uzskaiṡu parauglaukumu saraksts, kuru materiāli saṡemti un ievadīti vai sagatavoti ievadīṡanai datubāzē

Nr.	Parauglaukuma nosaukums	Koordinātes		Novērotājs
		Z. pl.	A. gaŗ.	
1.	Aizpores	56,20889	25,16667	Dainis Nāburgs
2.	Taurkalne	56,52722	24,95000	Mareks Kilups
3.	Strautiņi	57,41667	26,97556	Guna Duba
4.	Sloboda	56,96250	27,61667	Ainārs Sliṡāns
5.	Paṡemūne	56,31250	24,55000	Ginta Sirmane
6.	Pilsrundāle	56,39167	24,03333	Edgars Laucis
7.	Sniķere	56,40000	23,11667	Aija Bensone
8.	Ukri	56,32194	23,08333	Jana Tṡernova
9.	Lejasciems	57,25278	26,53750	Aldis Freibergs
10.	Stāmeriene	57,20611	26,85833	Oskars Keiṡṡ
11.	Meṡgale	56,24056	25,78000	Artis Liepiņṡ
12.	Sauka	56,23778	25,53333	Artis Liepiņṡ
13.	Līvbērze	56,65000	23,50667	Oskars Keiṡṡ
14.	Miezīte	56,64167	23,67972	Oskars Keiṡṡ
15.	Pāriecava	56,71667	23,80000	Matīss Stunda
16.	Svētvalde	56,70611	23,66667	Jānis Reihmanis
17.	Kombuļi	55,95000	27,23333	Ieviņa Zakrepṡka
18.	Ozoli	57,66306	25,05278	Aivars Meinards
19.	Mētriena	56,66194	26,30833	Andris Avotiņṡ jun.
20.	Vērṡava	56,88333	26,32667	Ivanda Krīgerte
21.	Runči	56,25833	26,73333	Alberts Čeirāns
22.	Pavasari	56,90000	23,61667	Jānis Ŷuze
23.	Saldus	56,61667	22,50000	Viesturs Leitholds
24.	Anuṡi	57,43694	22,60667	Reinis Brusbārdis
25.	Dundurplavas	56,83333	23,40000	Jānis Ŷuze
26.	Jaunpils	56,74222	23,02667	Aija Zāgnane
27.	Lestene	56,75417	23,13972	Viesturs Ŷerus
28.	Litene	*		Elvijs Kantāns
29.	Ropaṡi	*		Elīze Spridzāne
30.	Ulbroka	*		Ŷirts Zembergs

3. pielikums. Uzskaišu dalībnieku apmācību/kalibrācijas semināra programma

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Putnu uzskaišu semināra laika grafiks 2012. gada 20.–22. jūlijā

Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta Papes Ornitoloģisko pētījumu centrā

Piektdiena, 20. jūlijs.

13:05 dalībnieku ierašanās
14:00 pusdienas
15:00 iekārtošanās
17:00 putnu balsu atpazīšanas treniņš ierakstos
20:00 vakariņas

Sestdiena, 21. jūlijs.

5:30 pirmās brokastis
6:00 rīta putnu ekskursija
9:00 otrās brokastis
10:00 lekcija: dienas putnu uzskaišu metodes un problēmas
11:00 praktiska nodarbība dabā ar GPS lietošanu
13:00 pusdienas
14:00 diendusa
16:00 attāluma noteikšana dabā
18:00 launags
19:00 lekcija: nakts putnu uzskaišu metodes un problēmas
20:00 vakariņas
22:00–2:00 naktsputnu ekskursija

Svētdiena, 22. jūlijs.

5:30 pirmās brokastis (BRĪVPRĀTĪGAJIEM)
6:00 rīta putnu ekskursija (BRĪVPRĀTĪGAJIEM)
9:00 brokastis (otrās brokastis tiem BRĪVPRĀTĪGAJIEM, kas piedalījās rīta ekskursijā)
10:00 padomi un diskusija par abu uzskaišu rezultātu noformēšanu
11:00 putnu balsu pazīšanas tests
12:00 pusdienas, semināra noslēgums
14:00 dalībnieku izbraukšana